

ความมาก

(สำเนา)

ที่ ๗๘๕๔/๒๕๕๕

กระทรวงมหาดไทย

๕ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินของรัฐ ตามมาตรา ๕ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
เรียน ผู้ว่าราชการภาคทุกภาค และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาประกาศกระทรวงมหาดไทย สำเนาคำสั่งที่ ๒๕๔/๒๕๕๕ และ
ที่ ๒๕๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๕ ทัวอย่างบัญชี ๑ ฉบับ

โดยที่มาตรา ๕ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินบัญญัติว่า "ภายใต้บังคับกฎหมาย
ว่าด้วยการเหมืองแร่และการป่าไม้ ที่ดินของรัฐนั้น ถ้ามิได้มีสิทธิครอบครอง หรือมิได้รับ
อนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ห้ามมิให้บุคคลใด

- (๑) เข้าไปยึดถือครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้างหรือเผาป่า
- (๒) ทำควยประการใดให้เป็นการทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่ดิน
ที่กรวด หรือที่ทราย ในบริเวณที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้ามในราชกิจจานุเบกษา หรือ
- (๓) ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอันเป็นอันตรายแก่ทรัพยากรในที่ดิน " นั้น

เพื่อกำเนนการให้เป็นไปตามบทบัญญัติดังกล่าวแล้ว กระทรวงมหาดไทย
จึงได้มีคำสั่งที่ ๒๕๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้มี
อำนาจหน้าที่ในการอนุญาตให้บุคคลกระทำการในที่ดินของรัฐ และคำสั่งที่ ๒๕๕/๒๕๕๕ ลงวัน
ที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๕ วางระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินของรัฐ ตามความในมาตรา ๕ แห่ง
ประมวลกฎหมายที่ดิน กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศกำหนดบริเวณที่ภูเขา
หรือที่เขาและปริมาตรรอบภูเขาหรือเขา ๕๐ เมตรทุกแห่ง ทุกจังหวัดเป็นเขตหวงห้าม มิ
ให้บุคคลทำควยประการใดให้เป็นการทำลายหรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่ดิน ที่กรวด หรือ
ที่ทราย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่โดยที่การปฏิบัติในเรื่องนี้เป็นของ
ใหม่ กระทรวงมหาดไทยจึงขอชี้แจงทางปฏิบัติไว้ดังต่อไปนี้

๑) เพื่อมิให้การปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ก้าวล่วงหน้าที่กัน ฉะนั้น
ในกรณีที่ได้มีประกาศรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนดบริเวณที่หวงห้าม ตาม
มาตรา ๕(๒) แล้ว เป็นหน้าที่ของอธิบดีกรมที่ดินในการอนุญาตให้บุคคลทำการทุกกรณี ส่วน
อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดในการอนุญาตตามมาตรา ๕(๑) นั้น โดยปกติไม่มีการอนุญาต
เว้นแต่ในกรณีพิเศษ ขอให้จังหวัดเสนอขอเท็จจริง หลักการและเงื่อนไขไปให้กระทรวง
มหาดไทยพิจารณาก่อนที่จะดำเนินการอนุญาต สำหรับในการอนุญาตตามมาตรา ๕(๓) จะ
ต้องเป็นที่ดินนอกบริเวณเขตที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศหวงห้ามไว้

๒) ขอให้จังหวัดสั่งเจ้าหน้าที่ทำการสำรวจที่ดินของรัฐ อันสมควรอนุญาตให้บุคคลกระทำการใด ๆ ตามความในมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน รวมทั้งที่ผู้เช่าหรือที่เช่า ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้สั่งให้จังหวัดทุกจังหวัดทำการสำรวจและทำแผนที่ตามหนังสือที่ ๒๓๙๖๑/๒๔๔๔ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๔๔๔ แล้ว กรอกลงในบัญชีตามแบบท้ายหนังสือนี้เก็บไว้ที่อำเภอ • ชุก จังหวัด • ชุก และส่งไปยังกรมที่ดิน • ชุก คือไปเมื่อมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอย่างใด ก็ให้รายงานขอแก้ไขให้ตรงกันด้วย

๓) ประกาศรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนดบริเวณที่หวงห้ามตามความในมาตรา ๙(๒) นั้น มีผลใช้บังคับภายใต้กฎหมายว่าด้วยการเหมืองแร่ และกรบ้ำไม้ ฉะเพาะที่ดินของรัฐซึ่งบุคคลมิได้มีสิทธิครอบครอง ทั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๔) เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศกำหนดบริเวณที่หวงห้ามในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้จังหวัดสำเนาประกาศปิดไว้ที่ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอท้องที่ ศาลาเทศบาล ที่ทำการสุขาภิบาล บ้านกำนัน บริเวณที่ดินที่ประกาศหวงห้าม แห่งละ • ฉะบับ และดำเนินการปักหลักเขตให้ประชาชนทราบบริเวณที่หวงห้าม ถ้าสามารถทำป้ายปักให้ประชาชนทราบได้ ก็ให้ดำเนินการด้วย โดยฉะเพาะบริเวณที่หวงห้ามเขาหรือที่เขานั้น ให้พิจารณาปักหลักเขตเพราะตอนที่ได้มีการแผ้วถางทำประโยชน์แล้ว ที่ใดยังเป็นป่าอยู่ก็ไม่ต้องปักและโดยที่กระทรวงมหาดไทยยังไม่มียกประมวลเกี่ยวกับการนี้ ขอให้จังหวัดและอำเภอขอแรงกำนันผู้ใหญ่บ้านและราษฎรปักหลักเขตและทำแผนป้ายเท่าที่สามารถจะทำได้ไปก่อน ถ้าจำเป็นจะต้องใช้จ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน ก็ให้เสนอประมาณการค่าใช้จ่ายไปยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อทำโครงการจัดตั้งงบประมาณต่อไปภายในเดือนมิถุนายน ๒๔๔๔

๕) ในการขุดสำรวจสอบสวนที่ดินที่มีผู้ขออนุญาตนั้น เมื่อนายอำเภอเห็นสมควรอนุญาตให้ทำการในเนื้อที่ใดเพียงใด ให้จัดการใหญ่ขอปักหลักไม้แก่นไว้เป็นเครื่องหมาย โดยให้มีเลขหมายหลัก ๑, ๒, ๓, ๔ ฯลฯ ตามลำดับ แล้วหมายเหตุไว้ในแผนที่ให้ปรากฏเครื่องหมายหลักและเลขหมาย และในการเสนอความเห็นสมควรอนุญาตภายในเขตกว้าง ยาว เนื้อที่เท่าใด ขอให้ระบุควยว่า ทิศใดจรดสิ่งสำคัญหรือหลักหมายเลขเท่าใด ยาวประมาณเท่าใด ทั้ง ๔ ทิศ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบอนุญาตแล้ว ถ้าเขตที่อนุญาตน้อยกว่าที่จังหวัดหรือนายอำเภอเสนอความเห็นสมควรอนุญาต ก็ให้จัดการใหญ่ขอเลื่อนหลักที่ปักให้ตรงกับใบอนุญาตควย

๖) ในระหว่างที่กฎกระทรวงเกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามความในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินยังไม่ได้ประกาศใช้บังคับ ผู้ขออนุญาตจึงยังไม่ต้องขอเช่าหรือขออนุญาตหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินในที่ดินของรัฐแต่อย่างใด แต่ในทางปฏิบัติขอให้นายอำเภอทำความเข้าใจความตกลงบันทึกปากคำกับผู้ขออนุญาต

ยินยอมทำสัญญาเช่าหรือขออนุญาตให้หาผลประโยชน์จากทรัพยากรในที่ดินของรัฐ และยอมชำระค่าเช่าหรือค่าธรรมเนียมตามระเบียบวิธีการ เมื่อกฎกระทรวงดังกล่าวแล้วประกาศใช้บังคับต่อไป และเพื่อความสะดวก พนักงานเจ้าหน้าที่ควรอนุญาตภายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี

๓) สำหรับกรณีที่มีผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการระเบิดและย่อยหิน หรือได้รับอนุญาตในกรณีอื่นอยู่ก่อนวันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดบริเวณที่หวงห้ามในราชกิจจานุเบกษา คงให้มีสิทธิทำการต่อไปจนกว่าจะหมดอายุสัญญาหรือหมดกำหนดเวลาที่อนุญาต ถ้าจะขออนุญาตทำการในที่เดิมต่อไป ก็ให้แนะนำให้ยื่นคำขออนุญาตก่อนอายุกำหนดที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ล่วงหน้าก่อนที่สัญญาหรือใบอนุญาตจะสิ้นอายุไม่น้อยกว่า ๓ เดือน เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบและวิธีการ เกี่ยวกับการนี้ได้ทันก่อนที่สัญญาหรือใบอนุญาตจะสิ้นอายุ

๔) ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตตามระเบียบการนี้แล้ว มีความประสงค์จะขอต่ออายุการอนุญาตในที่ดินซึ่งได้รับอนุญาตตามเดิม เมื่อใบอนุญาตใกล้จะสิ้นอายุลง ให้ยกเว้นไม่ต้องขณัฐตรสอบสวนยังที่ดินที่ขออนุญาตและประกาศตามคำสั่งที่ ๒๕๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๕ ได้ เว้นแต่ในกรณีที่ปล่อยให้ใบอนุญาตขาดอายุ จึงให้ขณัฐตรสอบสวนและประกาศตามระเบียบ

ทั้งนี้ ให้ถือเป็นทางระเบียบปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) ศ. ไทยวัฒน์,
(นายศักดิ์ ไทยวัฒน์)
รองปลัดกระทรวง ลงนามแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน

พ.ศ. ๓

สำเนาอันถูกต้อง

(ลายเซ็น)

(นายประชุม กาญจนะจิตรา)
หัวหน้ากองควบคุมและจัดที่ดิน ลงชื่อแทน
อธิบดีกรมที่ดิน

สัมฤทธิ์ พ.
(ลายเซ็น) พ.

บัญชีสำรวจที่ดินของรัฐ อันสมควรอนุญาตให้บุคคลกระทำการใด ๆ ความหมายใน
 มาตรา ๕ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในท้องที่ อำเภอ..... จังหวัด.....

ลำดับที่	ชื่อที่ดิน	ที่ตั้งอยู่ในท้องที่			อาณาเขตและเนื้อที่			สภาพที่ดิน	มีทรัพย์สินในที่ดินอย่างไร	เป็นที่ดินอันสมควรอนุญาตตาม มาตรา ๕ แห่งประมวล กฎหมายที่ดิน อันมาตราใด	อนุญาต ในวัน เดือน ปี	หมายเหตุ
		หมู่ที่	ตำบล อำเภอ	จังหวัด	กว้าง ยาว	เนื้อที่	เนื้อที่ ทั้งหมด					

๕๕

ประกาศกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง กำหนดเขตหวงห้ามที่เช่าหรืออยู่อาศัย
ตามความในมาตรา ๙ (๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ (๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนดบริเวณที่เช่าหรืออยู่อาศัย และบริเวณที่เช่าหรืออยู่อาศัย ๔๐ เมตรทุกแห่ง ทุกจังหวัดเป็นเขตหวงห้าม มิให้บุคคลทำด้วยประการใดให้เป็นการทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่ดินที่กรวดหรือที่ทราย เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่.

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๔๙๘

(ลงชื่อ) จอมพล **ป. หิบุตรกุล**

(ป. พิบูลสงคราม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ:— ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป.

สำเนาอันถูกต้อง.

คำสั่งที่ ๒๕๘/๒๔๙๙

เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา ๘
แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.
๒๔๙๗ และมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน คือ—

- ๑. อธิบดีกรมที่ดิน เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ในเขตท้องที่ทุกจังหวัดที่ตราอาณาจัก
สำหรับการอนุญาตทุกกรณี
- ๒. ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ในเขตท้องที่จังหวัด สำหรับการอนุญาต
ตามมาตรา ๘ (๑) หรือ (๓)

๕๕ ๕๕ ๕๕ ๕๕ ๕๕
ทงน ตั้งแต่วันที่ ๕๕ ๕๕ ๕๕ ๕๕ ๕๕

กระทรวงมหาดไทย

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๔๙๙

(ลงชื่อ) จอมพล ป. หิบุตรจ.ป.

(ป. พิบูลสงคราม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำเนาอันถูกต้อง

คำสั่งที่ ๒๕๙ / ๒๕๙๙

เรื่อง ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินของรัฐ ตามความในมาตรา ๙ แห่ง
ประมวลกฎหมายที่ดิน

โดยที่ได้มีข้อบัญญัติไว้ใน มาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินว่า "ถ้ามิได้มีข้อบัญญัติว่า
ที่ดินของรัฐนั้น และอาจเข้าใช้ ที่ดินของรัฐนั้น ถ้ามิได้มีสิทธิครอบครองหรือมิได้มีข้อบัญญัติว่า
ดินของรัฐนั้นแล้ว ห้ามมิให้บุคคลอื่น

(๑) เข้าไปใช้ที่ดินของรัฐนั้น หรือ

(๒) ให้ผู้อื่นไปใช้ที่ดินของรัฐนั้น ถ้ามิได้มีสิทธิครอบครองที่ดินนั้น

แต่ในกรณีที่ดินของรัฐนั้น อยู่ในสภาพที่ว่างเปล่า หรือ

(๓) อยู่ในสภาพที่ว่างเปล่า หรือ

แต่ในกรณีที่ดินของรัฐนั้น อยู่ในสภาพที่ว่างเปล่า หรือ

การขออนุญาต

ข้อ ๑. การขออนุญาต ให้ยื่นคำขอตามแบบ ก.ด. ๑๕ ตามคำสั่งนี้

ข้อ ๒. แผนกทะเบียนตามข้อ ๑ ให้มีรายการ ดังต่อไปนี้

* ก. มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐

ข. ถัดกันตั้งอยู่หมุด ค้ำบด อำเภอ จังหวัด

ค. แสตมป์ของที่ดินและรูปประเทศในบริเวณที่ขออนุญาตมีรัศมีกว้างน้อย ๓๐๐ เมตร มี
หรือสิ่งปลูกสร้าง หรือพืชพันธุ์ มีหรือ
ทรัพย์สินอื่นที่มีค่าอย่างใดบ้างหรือไม่

ง. ที่ดินบริเวณใกล้เคียง และสภาพอื่นอย่างไร

จ. ชื่อและนามสกุลของ และเลขที่ บ้าน เลขที่

ฉ. ชื่อและนามสกุลของนายหรือนาง เจ้าพนักงาน

ทุกข้อ

การรับคำขอ

ข้อ ๓. เมื่อผู้ขอคำขออนุญาตยื่นคำขอตามแบบ ก.ด. ๑๕ ให้นายอำเภอหรือผู้ซึ่งนายอำเภอมอบหมาย
ให้รับคำขอและพิจารณาว่าคำขอเป็น คำขอที่ และถ้าคำขอเป็น คำขอที่ ให้ผู้รับคำขอ
ตามแบบ ก.ด. ๑๕ ตามคำสั่งนี้

๒๕๙๙ ก. มาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ข้อ ๔. การลงบัญชี ให้ลงตามลำดับตั้งแต่เลข ๑ ไปจนหมด พ.ศ. ^{๕๕} เมษายน พ.ศ. ใหม่ ให้เขียนไว้ที่กลางหน้ากระดาษให้ทราบว่า พ.ศ. เท่าใด และทั้งกันใหม่ด้วยเลข ๑ ไปจนหมด พ.ศ. เมื่อลงบัญชีแล้ว ให้นำเลขที่ตามบัญชีมาลงในช่องเลขที่ในคำขอ โดยเขียนเลขที่ด้วย พ.ศ. เช่น ๑/๒๔๕๕ เป็นต้น

การดำเนินการ

ข้อ ๕. เมื่อได้รับคำขอลงบัญชีแล้ว ให้นายอำเภอพิจารณาทำการสอบสวนข้อเท็จจริง วัตถุประสงค์และเหตุผลที่ขออนุญาตโดยละเอียด ตามแบบ ท.ต. ๖๖ ท้ายคำสั่ง

ข้อ ๖. เมื่อสอบสวนตามข้อ ๕ แล้ว ให้นายอำเภอหรือข้าราชการที่นายอำเภอเห็นสมควร ซึ่งได้รับมอบหมายจากนายอำเภอ ออกไปทำการขึ้นสูตรสอบสวนบังคับที่ขออนุญาตตามแบบ ท.ต. ๖๗ ท้ายคำสั่ง แล้วให้ผู้ขอขอลงบัญชี ^{๕๕} ๕๕ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๔๕๖/๒๕๖๖ ค.ว. ๒๖ ค. ๒๐

ข้อ ๗. เมื่อได้มีการขึ้นสูตรสอบสวนแล้ว ให้นายอำเภอประกาศความแบบ ท.ต. ๖๘ ท้ายคำสั่ง โดยยื่นไว้ในที่เปิดเผย ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่บ้านฉาง และที่ที่ถนนมีกำหนด ๓๐ วัน หากไม่มีการขัดข้องหรือคัดค้านอย่างไร ก็ให้รายงานส่งเรื่องและชี้แจงเหตุผลว่า สมควรจะอนุญาตหรือไม่ หรือสมควรอนุญาตภายในเขตกว้างยาว เช่นที่เท่าใด เนื่องจากเหตุผลประการใด เสนอไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณา ถ้าเห็นกรณีถือโดยกรรมกนเช่นพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาเสนอความเห็นและสั่งเรื่องต่อไปยังกรมที่ดินเพื่อดำเนินการต่อไป

ถ้ามีการคัดค้านหรือขัดข้องประการใด ให้นายอำเภอสอบสวนพิจารณาแล้วจึงรายงานลงเรื่องไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด

ข้อ ๘. คำขอและแผนทตามข้อ ๑ นั้น ถ้ามีการอนุญาตให้เกี่ยวกับที่ว่าการอำเภอ ๑ ชุด จังหวัด ๑ ชุด และกรมที่ดิน ๑ ชุด

การส่งแผนทไปเกี่ยวกับกรมที่ดินในกรณีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ถือสำเนาขึ้นที่การสอบสวน ท.ต. ๖๖ สำเนาขึ้นที่การขึ้นสูตรสอบสวน ท.ต. ๖๗ และคำชี้แจงของพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งไปด้วย

(๑) * ๕๕ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓๒๖/๒๕๖๖ ค.ว. ๒๑ ค.ต. ๒๕๖๖

หลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาต

ข้อ ๙. ที่ดินที่ขออนุญาตต้องเป็นที่ดินของรัฐซึ่งอยู่ในลักษณะดังต่อไปนี้ คือ :-

- (๑) ที่ดินซึ่งมิได้มีบุคคลใดได้สิทธิครอบครอง และมีใช้สาธารณสมบัติของแผ่นดินอันราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือเพื่อใช้ประโยชน์ในราชการอย่างไร
- (๒) ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ราษฎรเคยใช้ประโยชน์ร่วมกัน แต่ปรากฏว่าราษฎรมิได้ใช้ประโยชน์ต่อไป หรือรัฐหากินอื่นให้ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันแทน และใช้ควรพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพแล้ว
- (๓) ที่ดินซึ่งมีผู้เป็นเจ้าของที่ดินให้แก่อรัฐ หรือทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์หรือปล่อยให้เป็นที่รกร้างว่างเปล่าตกเป็นของรัฐตามประมวลกฎหมายที่ดิน

ข้อ ๑๐. การอนุญาต ทั้งอยู่ในหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้ :-

- (๑) ผู้ขอเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง

- (๒) ไม่อยู่ในบริเวณอาคาร หมู่บ้าน วัด หรือสำนักสงฆ์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ อนุสาวรีย์สถาน หรือในบริเวณที่ดินซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้อนุญาตให้บุคคลอยู่ก่อนแล้ว
- (๓) ไม่เป็นอันตรายแก่ทรัพย์สินของแผ่นดินและของเอกชน อันตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียง
- (๔) เนอกดินที่ระดมอนุญาตพอสมควรกับกิจการที่ขออนุญาต และไม่เป็นการกีดกันอาชีพ

ของบุคคลอื่น

กำหนดเวลาอนุญาตและเงื่อนไข

- ข้อ ๑๑. การอนุญาต ให้อนุญาตตามกำหนดเวลา ซึ่งสมควรแก่กิจการที่จะทำ ภายในกำหนดไม่เกินสามปี นับแต่วันออกหนังสืออนุญาต
- ข้อ ๑๒. ผู้ได้รับอนุญาตต้องไม่กระทำผิดพันที่ใครขออนุญาตหรือพันที่ซึ่งกีดกันเสียสภาพเป็นสมควร เช่น ขุดพินดินหรือทำการระเหิดหินลึกลงจากพินดินทั่วไป เกินกว่า ๕ เมตร เป็นต้น
- ข้อ ๑๓. ผู้ได้รับอนุญาตต้องไม่กระทำการอันเป็นการรบกวนบุคคลอื่น เป็นต้นว่า ไม่ทำให้เสียงถึงเกินสมควร ทำกิจการในเวลาวิกาล หรือวางหรือตั้งอุปกรณ์ในการทำหรือวัตถุต่าง ๆ เป็นการกีดขวางแก่สาธารณชน
- ข้อ ๑๔. ผู้ได้รับอนุญาตจะให้ผู้อื่นทำการแทนหรือโอนสิทธิให้ผู้อื่นไม่ได้
- ข้อ ๑๕. พนักงานเจ้าหน้าที่อาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ อีกก็ได้

การออกใบอนุญาต

ข้อ ๑๖. เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้อนุญาตแล้ว ให้ออกใบอนุญาตตามแบบ ท.ค. ๖๕ ท้ายท้ายแล้วให้ผู้ได้รับอนุญาตลงชื่อรับทราบและปฏิบัติความงอนใจที่ระบไว้ในหลังใบอนุญาตด้วย ถ้าเป็นการเพิกขมระเขยขการระบไซชนกคณของรัฐ กอองให้ผูขอถำเนนการคำมระเขยขการนั้ให้เรยบระยเสียก่อนจึงออกใบอนุญาต

การเพิกถอนใบอนุญาต

ข้อ ๑๗. ถ้าผู้ได้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาต หรือคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาเพิกถอนการอนุญาตทั้งหมดหรือแต่บางส่วนได้แล้วแต่จะเห็นสมควร เมื่อได้มีการเพิกถอนการอนุญาตทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ตาม ในกรณีพิววารราชการจังหวัดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้รายงานพร้อมบัญชีแห่งผลไปยังกรมที่ดิน ถ้าเป็นการเพิกถอนแต่เพียงบางส่วนก็ให้ส่งแผนผังแสดงเขตที่เพิกถอนและเขตที่ยังมีการอนุญาตไปยังกรมที่ดินด้วย.

กระทรวงมหาดไทย

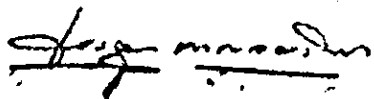
สั่ง ณ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๕

(ลงชื่อ) จอมพล **ป. พิบูลสงคราม**

(ป. พิบูลสงคราม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย.

สำเนาขึ้นดูลูกคต

เรื่อง ราชขออนุญาตตามความในมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

เลขที่.....

เขียนที่.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ข้าพเจ้า..... อายุ..... ปี เชื้อชาติ.....

สัญชาติ..... อยู่ที่บ้านเลขที่..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด..... ขอขออนุญาตประกอบกิจการ..... ในที่ดิน.....

โฉนดที่ดิน..... เพื่อประโยชน์ในการ.....

ชื่อ นายอำเภอ.....

ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....

ข้าพเจ้า..... จังหวัด..... อำเภอ.....

มีอายุ..... และ..... แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๓๓๖

ลงชื่อ..... ผู้ขออนุญาต

ความเห็นนายอำเภอ

ลงชื่อ.....

นายอำเภอ

คำสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่

ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า.....

ลงชื่อ.....

ผู้อนุญาต

ตำแหน่ง.....

บันทึกการสอบสวนผู้ขออนุญาต
ตามความในมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

เขียนที่.....
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ข้าพเจ้า..... อายุ..... ปี เชื้อชาติ.....
สัญชาติ..... อยู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด..... ขอให้ด้อยค่าก่อนนายอำเภอ.....

จังหวัด..... ด้วยความสัจจริง ดังต่อไปนี้ :-

ข้อ ๑. ข้าพเจ้ามีความประสงค์ขอประกอบกิจการในที่ดินของรัฐ ซึ่งอยู่ในท้องที่ หมู่ที่.....
ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

โดยจะทำการ.....

เพื่อประโยชน์ในการ.....

และได้ประกอบกิจการนี้มาตั้งแต่.....

ข้อ ๒. ข้าพเจ้ามีอาชีพใน..... คือ.....

ข้อ ๓. ทวีปสันซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของข้าพเจ้าในเวลานี้มีดังนี้ คือ

- (๑) .....
- (๒) .....
- (๓) .....
- (๔) .....
- (๕) .....

ข้อ ๔. เคยได้รัยโทษในทางอาญาอย่างไยบ้างหรือไม่ตั้งแต่เมื่อใด.....

ข้อ ๕. เคยทำผิดเงื่อนไขตามบทพนักงานเจ้าหน้าที่ได้อนุญาตไว้แล้ว ประการใด หรือไม่
แต่เมื่อใด.....

ข้อ ๖. ทนและเครื่องอุปกรณ์ในการประกอบกิจการ เครื่องจักรที่รุนแรงธรรมดา มีอะไรบ้าง เท่าใด
และจำนวนธรรมดาซึ่งใช้ในการดำเนินงานมีเท่าใด

- (๑) .....
- (๒) .....
- (๓) .....
- (๔) .....
- (๕) .....

ข้อ ๗. ข้าพเจ้าทำเป็นต้องใช้วัฏจักรเบ็คเพื่อการ.....
และให้ยื่นคำขออนุญาตให้มีและใช้ไว้แล้วตามคำขอลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ข้อ ๘. เมื่อข้าพเจ้าได้รับอนุญาตแล้ว ข้าพเจ้าจะดำเนินการด้วยตนเองหรือไม่ให้ผู้อื่นทำการแทน
หรือโอนสิทธิไปให้บุคคลอื่น จะยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดไว้ทุกประการ และ
ยินยอมเข้าที่ดินของรัฐเพื่อประกอบกิจการที่ขออนุญาตต่อเจ้าหน้าที่ ความกฎกระทรวงมหาดไทยและ ความ
ความในมาตรา ๑๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และตามระเบียบการจัดประโยชน์ที่ดินของรัฐ หาก
ข้าพเจ้าหรือวิวารของข้าพเจ้าผ่านไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าว ข้าพเจ้ายินยอมให้เพิกถอนการอนุญาต
ได้ตามที่เห็นสมควร.

ลงชื่อ.....ผู้ขออนุญาต

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....นายอำเภอ

บันทึกการชั้นสูตรสอบสวนการชออนุญาต
ตามความใน มาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

เขียนที่.....
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
ข้าพเจ้า..... ตำแหน่ง.....
อำเภอ..... จังหวัด..... ได้ทำการชั้นสูตรสอบสวนที่ดิน
ของรัฐที่..... ขออนุญาตประกอบกิจการ.....
เพื่อประโยชน์ในการ.....

แล้วปรากฏว่า.-
๑. สภาพและลักษณะของที่ดินเป็นที่..... (เช่นที่ราบลุ่ม หรือที่เขา เป็นดินเหนียว หรือดิน
ปนทราย หรืออย่างไร).....

๒. เป็นที่ดินของรัฐประเภทใด (ถ้าเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งประชาชนได้ประโยชน์
ร่วมกัน ก็ให้ชี้แจงด้วยว่าราษฎรยังได้ประโยชน์ร่วมกันอยู่หรือไม่ หรือรัฐหาที่ดินอื่นให้ราษฎร
ใช้ประโยชน์ร่วมกันแทนแล้ว).....

๓. มีทรัพยากรอันมีค่าในที่ดินอย่างใดบ้าง (เช่น มีแร่โลหะธาตุ พันธุ์ไม้ควรสงวน หรือไม่มี
เป็นต้น).....

๔. สภาพที่ดินกับกิจการที่ขอทำ เหมาะสมกันหรือไม่อย่างไร.....

๕. ในที่ดินที่ขอหรือบริเวณใกล้เคียงมีโบราณวัตถุ สิ่งปลูกสร้างถาวรวัตถุอย่างใดหรือไม่.....

๖. ได้สอบถามหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้แล้ว เจ้าหน้าที่.....
ชี้แจงว่า.....

๗. ความเห็นควรอนุญาตหรือไม่เพียงใด เพราะเหตุใด.....

ลงชื่อ..... ผู้สอบสวนชั้นสูตร
ลงชื่อ..... ผู้ขอ
ลงชื่อ..... พยาน
ลงชื่อ..... พยาน

ประกาศ

ฉบับที่.....

เรื่อง ผู้ช้ออนุญาตตามความในมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ข้าพเจ้า นาย..... อยู่ที่บ้าน..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... ได้ช้ออนุญาตตามความในมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แก่..... ซึ่งพักอยู่ที่..... อำเภอ..... จังหวัด..... มีรายละเอียด ดังนี้.—

- ที่ดินเนื้อ..... ไร่..... งาน.....
- ที่ดินบริเวณ..... ไร่..... งาน.....
- ที่ดิน..... ไร่..... งาน.....
- ที่ดิน..... ไร่..... งาน.....

ประกอบกิจการ..... เพื่อประโยชน์ในการ.....

จึงขอประกาศให้ประชาชนทราบทั่วกัน หากผู้ใดมีสิทธิในที่ดินแปลงดังกล่าวประการใด หรือกิจการที่ผู้ช้ออนุญาตจะกระทำการก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่ชีวิต หรือทรัพย์สินของผู้อื่น ก็ให้ยื่นคำร้องต่อ นายอำเภอ..... เพื่อพิจารณา ภายในวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ที่ว่าการอำเภอ.....
ประกาศ ณ วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
ลงชื่อ..... นายอำเภอ

ประทับตราประจำตำแหน่ง

เขียนที่.....
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

เรียน นายอำเภอ.....
ข้าพเจ้าได้นำประกาศฉบับนี้..... ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... ไปยื่น..... เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... แล้ว จึงเรียนมาเพื่อทราบ.

ลงชื่อ..... ผู้บังคับประกาศ
ลงชื่อ..... พยาน
ลงชื่อ..... พยาน

ใบอนุญาตตามความในมาตรา ๗ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

เขียนที่.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

อนุญาตให้..... อยู่

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... ประกอบกิจการ

ในที่ดินของรัฐ.....

ที่ดินที่อนุญาต ตั้งอยู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

มีอาณาเขต ดังนี้ :-

ทิศเหนือ วก..... ยาวประมาณ.....

ทิศตะวันออก วก..... ยาวประมาณ.....

ทิศใต้ วก..... ยาวประมาณ.....

ทิศตะวันตก วก..... ยาวประมาณ.....

เนื้อที่ประมาณ..... ไร่..... งาน.....

มีกำหนดเวลา..... ปี สิ้นสุดการอนุญาตตามใบอนุญาตฉบับนี้ในวันที่..... เดือน.....

พ.ศ.....

ผู้ได้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุในหลังใบอนุญาตนี้ โดยเคร่งครัด หากฝ่าฝืนอาจ
ถูกเพิกถอนการอนุญาตเสียได้

ลงชื่อ..... ผู้อนุญาต

ตำแหน่ง.....

พนักงานเจ้าหน้าที่

(หลังใบอนุญาต)
เงื่อนไขการอนุญาต

ข้อ ๑. ผู้ได้รับอนุญาตต้องไม่กระทำให้พสกนิกรที่ได้รับอนุญาต หรือพสกนิกรซึ่งติดต่อเสียดสภาพ
เกินสมควร เช่น ชุกพสกนิกรหรือการระเบิดหินลึกจากพสกนิกรทั่วไปเกินกว่า ๕ เมตร เป็นต้น

ข้อ ๒. ผู้ได้รับอนุญาตต้องระมัดระวังมิให้เกิดอันตราย หรืออาจเป็นอันตรายแก่ทรัพย์สินของ
แผ่นดินและของเอกชน เช่น ภูเขาหินสถาน โบราณสถาน โบราณวัตถุหรืออาคาร

ข้อ ๓. ผู้ได้รับอนุญาตต้องดำเนินการด้วยตนเอง จะให้ผู้อื่นทำการแทนหรือโอนสิทธิ์ให้ผู้อื่น
ไม่ได้ และต้องกระทำการของตนภายในเขตที่ตนได้รับอนุญาตไว้เท่านั้น

ข้อ ๔. ผู้ได้รับอนุญาตต้องไม่กระทำการอันเป็นการรบกวนบุคคลอื่นอันเห็นพ้องว่า ไม่ทำให้เสียด
ถึงเกินสมควร ทำกิจการในเวลากลางวัน หรือวาง หรือตั้งอุปกรณ์ในการทำ หรือวัตถุต่าง ๆ เป็นการ
กีดขวางแก่สาธารณชน

ข้อ ๕. ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อสาธารณประโยชน์ หรือเพื่อประโยชน์ในทางราชการ
พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ขอให้ผู้ได้รับอนุญาตหยุดทำการ ผู้ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามทันที

ข้อ ๖. เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอหรือผู้แทนเขาไปตรวจใบอนุญาต
หรือกิจการที่ผู้ได้รับอนุญาตกระทำในเวลาอันสมควร ผู้ได้รับอนุญาตต้องให้ความสะดวกเป็นอันดี

ข้อ ๗. ผู้ได้รับอนุญาตต้องใช้เครื่องจักร ทุ่นแรงงานกรรมกรตามจำนวนและขนาดที่ใดใดค่า
รับรองไว้หรือตามเงื่อนไขที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดดังนี้.....

ข้อ ๘. (เงื่อนไขเพิ่มเติมซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควร) .....

ถ้าผู้ได้รับอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเพิก
ถอนการอนุญาตในทันทีทั้งหมดยกหรือแต่บางส่วนได้

ลงชื่อ.....ผู้ได้รับอนุญาต

ประกาศกรมที่ดิน

เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

โดยที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑ (๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประกาศกำหนดบริเวณที่ภูเขาหรือที่เขาดและบริเวณที่ปลูกภูเขาหรือเขา 40 เมตรทุกแห่ง ทุกจังหวัด เป็นเขตหวงห้าม มิให้บุคคลทำด้วยประการใดให้เป็นการทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิม ที่กรวด หรือที่ทราย เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ประกาศนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ซึ่งปรากฏในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 73 ตอนที่ 33 ลงวันที่ 17 เมษายน 24๑๑ แล้ว และอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 24๑7 และมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งที่ 258/24๑๑ ลงวันที่ 27 มีนาคม 24๑๑ แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา ๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

1. อธิบดีกรมที่ดิน เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตท้องที่ทุกจังหวัดทั่วราชอาณาจักร สำหรับการอนุญาตทุกกรณี
2. ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตท้องที่จังหวัด สำหรับการอนุญาตตามมาตรา ๑ (1) หรือ (๒)

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ออกคำสั่งเป็นต้นไป

กรมที่ดินจึงขอประกาศให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน สำหรับกรณีที่มีผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการระเบิดและขุดหิน หรือได้รับอนุญาตในกรณีอื่นก่อนคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือก่อนวันที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศหวงห้ามในราชกิจจานุเบกษา คงให้มีสิทธิทำการต่อไปจนกว่าจะหมดอายุสัญญา หรือหมดกำหนดเวลาที่อนุญาต เว้นแต่การระเบิดและขุดหินบริเวณสองข้างทางหรือถนน จึงให้ผู้ได้รับอนุญาตระงับการทำลายหรือทำให้เสื่อมสภาพที่ภูเขาหรือเขาดตั้งแต่มิบัดนี้เป็นต้นไป ถ้าจะขออนุญาตทำการในที่เดิมซึ่งไม่ใช่ที่ภูเขาหรือเขาดสองข้างทางหรือถนนต่อไป จะต้องยื่นคำร้องขออนุญาตคนนายอำเภอท้องที่ ซึ่งที่ดินมีตั้งอยู่ล่วงหน้าก่อนที่สัญญาหรือใบอนุญาตจะสิ้นอายุไม่น้อยกว่า 3 เดือน การยื่นคำร้องขออนุญาต จะต้องค่าความแบ่มพิมพ์ของทางราชการ ซึ่งจะคิดต่อขอทราบรายละเอียดได้จากกองควบคุมและจัดที่ดิน กรมที่ดิน หรือผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอท้องที่ทั่วราชอาณาจักร.

ประกาศมา ณ วันที่ 17 เมษายน 24๑๑

(ลงชื่อ) ด. สุเมธสารทูล

(นายถวิล สุเมธสารทูล)

อธิบดีกรมที่ดิน